

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут недељно. — Претплата се полаже у Београду код Уредништва „Скопљанска улица број 9.“ а у унутрашњости код овлашћених скупљача или на пошти. — Цена је листу на годину 20 динара, на по године 10 динара. За иностранство на годину 30 динара. За писаре при начелствима, практиканте у опште, општинске писаре оних општина које су већ претплаћене и за жандарме, у пола цене, по ови морају непосредно слати претплату уредништву. Поједини бројеви не продају се. — Рукописи не враћају се. — Писма само плаћена примају се. — Огласи примају се по погодби и то, месечно, тромесечно, полугодишње и годишње.

ЛИСТ УРЕЂУЈЕ ОДБОР

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК Н. ДИМИТРИЈЕВИЋ

ТАСИНА ПИСМА

I.

(ПРОДУЖЕЊЕ)

У Берлину, Јула

У полицијској дирекцији овде, као и у Бечу, има нарочити одељак за попис и пријаву становништва. Том је одељку шеф један од чланова полиције. Он још има свога помоћника. Остали је персонал регрутован од старослужених полицијских органа, наредника, који су писмени, али иначе за спољну службу неупотребљиви. А и посао, који врше, механичан је. Они просто слажу долазеће пријаве у рафове.

Пријавна канцеларија заузима три велике собе. У собама су рафови уза зидове. У тим рафовима поређане су кутије од папендекла. На свакој кутији озго стоје печатана писмена од имена, која су од сложених пријава. Пријаве се слажу у тим кутијама по азбучном реду *презимена*. На прилику, на првој кутији стоји писме А. Ту су пријаве лица, којима се презиме почиње са тим писменом. Ту долазе: *Aas, Abram, Avrel* и т. д. Што не стане у једној кутији, слаже се у друге редом. Само све мора ићи азбучним редом. Тако презимена на *Вајс* и *Шварц* има овде и у Бечу на 30.000. Разуме се, то су махом Јевреји. Њих су поређали у неколико кутија и заузимају читаве рафове. По овоме је распоређен и персонал. Има званичника, који слажу само неколико кутија са овим или оним ретким именима. Али већ за кутије, где су *Вајс, Шварц, Грин* и т. д. ту раде и слажу неколико званичника, сваки за својим столом. Колики је ред овде само да поменем, да у овоме одељку раде *шесет званичника*, а мува да пролети чула би се. А то није мало, када се узме да у овим великим престоницама долази *дневно на 10.000 пријавних листа*. На једнога званичника пада на 400 на дан. Све те пријаве он мора истога дана по азбучном реду у кутије и рафове поређати и сложити.

У Бечу деле становнике на *мушке* и *женске*. Кутија са *зеленом хартијом* — то је за *мушке*. Она са *жутом хартијом* — та је за *женске*.

Мислим, да сам напред казао, да и у Бечу и Берлину пријаву подноси старешина куће. Муж пријављује себе, жену и децу до 20 година. Старија се деца пријављују сама, па ма да станују са оцем заједно. Жене удате и малолетна деца траже се по имену, или управо презимену мужа, односно оца. Удовике се пријављују саме.

Тако исто пријављују се особеном листом све слуге и служавке.

Трговачке фирме воде се опет особено. Оне имају своју рубрику. То је исто и за све остале радње.

Поред тога има одељење, звано *антиквар*. Ту се слажу пријаве оних, који су помрли или се иселили из ове вароши. За умрле тражи се тачан извештај. Смртну листу мора потписати свештеник, који је умрлога саранио. Ако је умро у болници, онда смрт јавља управа болнице званичним актом. На то се строго пази. Јер иначе има пуно њих, који би се врло радо огласили за — покојне

Поменуо сам напред, да се у Берлину строго пази на пријаве. Много строжије него у Бечу. И контрола је много јача. И на неке пријавне листе особито пазе. У Бечу нема тога, али овде обележавају и нарочитим знаком поједина имена, за која налазе да су *сумњива*. Гледао сам више листа подвучених са *црвеним* или *црвеним* плајвазом. Она са црвеном бојом, то су *анархијско-сумњива*. Она са плавом бојом — *криминално-сумњива* Има пуно случајева, причали су ми, у којима су помоћу ових листа похватана многа опасна лица. Како они то раде, дуго би било да овде разлажем. Ствар је врло интересна и практична — али само за полицајце.

На *странце нарочито пазе*. Под странцем овде разуму сваког оног, који овој политичкој општини не припада и у њој стално не живи

На хотеле обраћају особити надзор. И овде имају полицијске агенте, који само пазе на странце и њихово кретање. Агенти се деле по хотелима. Али има хотела, на које пазе и по три четри агента. Како ови агенти раде вешто и неприметно, али поуздано, о томе ћу све изнети онда, када будем говорио о *јевроиској тајној полицији*.

У берлинским хотелима морате показати и дати пасош. Хотелијер даје пасош агенту. Овај га носи у полицију, одакле га враћају, пошто га заведу, лични опис препишу и т. д. Ко нема пасоша, тај мора ваздан давати о себи објашњења, а може се што на-њ и сумњати, пазити и т. д. У осталом овде прате и пазе на странца, па имао он пасош или не.

Опет не могу, а да не поменем нас. У нас „подозревају“ међу собом један на другог. Браћа Срби међу један другом преобучене жандарме пред кућу. А странци се шире по Београду сербиз. Чине што хоће — наносе штете и земљи и појединима. А наше власти? Него, да оставим то за мој Дневник. . . .

Хотелијери морају имати и водити књиге о путницима, који код њих дођу. Књиге морају бити утврђене влашћу, чисто и уредно вођене. Најдаље за 12 сахата мора путника јавити власти нарочитом листом, прилажући уз то листу, коју је сам путник у хотелу попунио и потписао. Нарочито се обраћа пажња да путник сам своју листу попуни. Из полицијских разлога

То је лако објашњиво. Онога путника, који остане у хотелу више од седам дана, мора поново полицији пријавити. То контролишу агенти, а књиге путничке прегледа и контролише сам члан кварта (полицај лајтнант) сваких петнајест дана. Сваки фалсификат у овоме казни се као преступ. А за мање неуредности и неправилности повећана је казна до 100 марака, а у Бечу до 100 форината. То је најбољи доказ, колико се овде на тачност пријаве путника полаже. У путничку књигу уводи се: 1., дан доласка путника; 2., име, презиме, занимање; 3., где живи стално; 4., којим послом путује; 5., његова пратња, ко још с њим путује; 6., када је и куда даље отпутовао.

За кафеције и гостионичаре, који приме кога на преноћиште строга је казна. Ко се ухвати у поновљеном случају, томе поред казне, одузимљу одмах право на даљу радњу.

Да се види како се овде обраћа пажња на странце, да саопштим једну наредбу, која се врши чак и *ао селима*. У наредби се заповеда: сви становници дужни су писмено или усмено јавити власти странца, који код њих на ноћиште дође, па био им то сродник или туђин. Ако странац дође пре 8 сахати у вече, да се јави одмах. А ако дође после тога времена, онда пре 8 сахати сутра дан. Ако је дошавши странац из друге државе, да се уз пријаву одмах приложи и пасош. Ако странац нема пасоша, онда да се власти увере о томе лицу, да није сумњиво. *Стране официре треба одмах јавити*. А тако исто и страна лица високог положаја.

Друга једна наредба гласи: Ко жели да напусти досадање своје место пребивања и становања, мора пре свога одласка лично или писмено јавити власти: куда се сели. Уз то мора поднети још и своју пореску књигу. Пошто учини оваку пријаву, даће се уверење, са којим се тек то лице може из свога досадањег места становања у друго преселити. — Када дође у оно место, где је желео, онда се ту мора јавити власти, поднев оно уверење, и још показати и објаснити све своје породичне прилике, за тим: материјално стање, да ли је порез платио, војеној служби одговорио и т. д. У томе месту добија опет билет на становање и т. д.

Ја саопштавам овако у изводу ове прајске наредбе, као доста практичне и корисне. Налазим, да би се из њих много шта и за наше прилике могло са коришћу употребити.

(Наставиће се)

УБИСТВО У ЛУДИЛУ С ПРЕДУМИШЉАЈЕМ.

(ОТАЦ ОДСЕАО ГЛАВУ СВОМЕ ЈЕДИНЦУ СИНУ).

РЕФЕРАТ

Др. ВОЈ. М. СУБОТИЋА (МЛАЂЕГ)
секундарног лекара у болници за душевне болести.

Саопштен у седницама срп. лекар. друштва 13. Авг. 1896. и 4. Јануара 1897. г.

(СВРШЕТАК)

Решење судско да стална лекарска комисија да своје мњење.

(№ 15.503. 19.—XII.—1870. год.)
(№ 14.827.)

„Из сведочења лекарске, коју су дали о душевном стању здравља оптуженог, види се, да је он поремећен у памети. Но и на испиту код полицијске власти, а и данас на претресу, он лепо одговара на питања, и казивања своја доводи у свезу, тако, да се по томе не би имало узрока казати, да је несвестан своје радње“.

Али са помислом на природу кривце, и начин на који је извршена и побуде са којих је учињена, разумно узети се мора, да паметан човек није у стању учинити оваково дело. За то, да би се по могућству што тачније уверење добило о стању душевног здравља оптуженог, послати сва акта са сведочанствима лекарским, г. Министру унутрашњих дела, с мол-

бом, да их преда лекарској комисији, да ова, у смислу §. 67. поступка кривичног, изјави своје мишљење о томе, нарочито: да ли је оптужени при извршењу убиства био душевно болестан; у коме је степену та болест, и да ли се према томе може узети, да је код њега била слободна воља искључена, па то мишљење да амо пошаље са актима што пре, јер је оптужени у апсу.

19. Децембра 1870. г.

Неготин.

Судије:

Н. Ј. Поповић.

Јевр. М. Рајић.

Протокол сталног лекарског одбора

Вођен 4. Јануара 1871. год.

„Решењем Г. Министра унутрашњих дела од 29. Децембра пр. год. СМ 2311. потписати састали су се данас, да по кривци Петра Раду Гице земљоделца из Глоговице у округу Крајинском, који је свога сина са секиром убио, а по сведочењу лекарској види се, да је поремећен у памети, даду своје мишљење у томе: да ли је оптужени Петар при извршењу убиства био душевно болестан, у ком је степену та болест, да ли се према томе може узети, да је код њега била слободна воља искључена.

„Прочитана су сва акта, међу овима нађено је сведочанство г. г. Д-ра Черног и Д-ра Биргера од 16. Децембра пр. год. У овом лекарском сведочанству тачно је означен ток душевног поремећења, и само се на тај начин, као што је у сведочанству наведено, даје истолковати онако ладнокрвно и са убеђењем извршено убиство.

„Мишљење поменутих лекара потпуно одговара понашању обвиненог, као и одговорима његовим на протоколу. Само се има навести јоште то, да је могућна таква душевна болест, где је болесник само у једном правцу умно поремећен, у осталом свуда може правилно судити и радити. Особито такве меланхоличне болести, које су скопчане са халуцинацијама, т. ј. са привидним осећањем вида или чувења, где болесник није у стању поред највећег напрезања од таквих привида ослободити се, и не може уздржати се, да не изврши оно, на што се привидно подстрекава.

„Таково стање и овде се види, да је у осталим душевним радовима правилно, ипак се мора као потпуно душевно болестно сматрати.

„У велики обзир мора се узети при оваким болестима та околност, што му је и отац извршио самоубиство, које показује насљедственост душевне болести, јер душевне болести су по највише насљедствене (hereditas), и неке су са свим јасне, а неке потмуле тако да се једва и опазити дају.

„По изложеном дакле потписати на стављена им питања у следејућем дају своје —

„Мишљење: Да је оптужени Петар при извршењу убиства, као и раније, тако и доцније, душевно болестан, и то у таквом степену, да је код њега слободна воља и правилно расуђивање искључено.

Чланови сталног лек. одбора:

Д-р М. Јанковић.

Д-р Ј. Холец.

Д-р С. Петровић.

IX. Пресуда.

На основу овог мишљења сталног лекарског одбора (Санитетског Савета), суд је донео пресуду, да се Петар за ово убиство као невин (ваљда неурачунљив, или неспособан да одговара за своје дело!) ослободи. (16. I. 1871. у Неготину).

X. Слобода или лудница.

После свега овога, тек настаје занимљива ствар.

Суд је ослободио и у слободу пустио Петра.

Начелство пак округа Неготинског, упутило је 19.—I.—1871. суду окружном овај акт:

Суду округа крајинског.

Петра Раду Гицу тежака из Глоговице, окривљеног због убиства, ослободио је Суд као невина, што је свога сина убио

јединствено за то, као што пресуда показује, што је по сведошцима дотичних лекара, и мњењу сталног лекарског одбора у Београду, била искључена слободна воља онда код њега, кад је то убиство извршио.

По како се опет с друге стране са овим убиством рођењем сина, које је Петар извршио доказује, да је он са његовим душевним стањем здравља опасан за друштво, то из узрока тога, Начелство ово умољава Суд, да он изволи Петра по дотичном закону прогласити за суманутог.

№ 504.

19. Јануара 1871. год.
у Неготину.

Начел. окружни
Стев. Лукић.

На овакав акт, председник Суда, донео је следећу одлуку:

Д№ 643.

№ 224.

„У овом предмету има лекарске сведошце и лекарске комисије, али то је било за то, да се види има ли урачунимости код оптуженога, а сада је наступило питање, да ли је овакав човек за друштво опасан, и да ли се може за с ума сишавшег огласити? За то да се позову оба лекара, да и у овоме даду мњење.

20. Јануара 1871. год.
Неготин.

Председник суда
Ст. Лацковић.

Известије лекарско.

„На захтевање Суда ово-окружног, да ли је Петар Раду Гица из Глоговице, који је по сведошцима, од долепотписани пре издатој, у болесном стању душевном (меланхолији) убио своје дете, опасан за друштво људско, ако се у слободу постави или не — одговарају подписани, да се је оно душевно стање Петра сада код њега претворило у оно стално мишљење (fixe Idee), да он није никакво зло дјело учинио, кад је дете своје убио, и да је као отац к' тому потпуно право имао, у којим му никоји протисловити не сме; јер он на сва питања њему предложена у скупа овако одговара: „Кад би ја кога другог увредио, могао би ме његов сродник или власт казнити, али моме детету сам ја сам власт, и никоји други; а за моје дјело ја се никако не кајем, ја сам га учинио за то, што ме је местна власт неправедно судила, и ја код друге власти заштиту нашао нисам“.

„Никаква представлења не могу њега од тог сталног мњења одвратити, због чега се он мора сматрати за *несмислено* и за *друштво опасног*, јер се је надати, да би он у подобном случају, кад му се не би нека пресуда власти допадала, могуће опет неко лице нашао, на ком би своју освету извршио, и о ком би држао да над овим само њему власт припада.

22. Јануара 1871. год.
у Неготину.

Д-р Чернији
физ. окруж.
Д-р Биргер
вар. лекар.

После овога, Суд неготински послао је сва акта са овим мишљењем г. Министру унутр. дела са молбом, да он нареди, да лекарска комисија да своје мишљење о томе: „да ли је оптужени опасан за друштво, и да ли би га према томе требало огласити за с' ума сишавшег“ (25. I. 1871. № 894.).

Одговор г. Министра унутр. дела гласи:

Суду округа крајинског.

„Суд округа крајинског актом од 25. пр. месеца № 894. доставивши Министру унутрашњих дела, да је Петар Раду Гица, који је свога сина сигиром хтејући убио, од казни ослобођен као луд, на основу сведошце тамошњих лекара и известија сталне лекарске комисије, која се при Министарству унутрашњих дела налази: преставља потребу, по захтевању тамошњег Начелства, да се исти Гица за суманутог прогласи за то, што је вели за житељство опасан на основу лекарске сведошце, па тражи да ту сведошцу опет лекарска комисија при Министарству унутрашњих дела налазећа се, прегледа и даде

своје мњење: „да ли се према онаковом душевном стању (т. ј. у коме се налази сада) може Петар за опасног по друштвени живот сматрати“.

„По §. 20. закона о устројству дома за сумануте од 3. марта 1861. године Суд, на захтевање дотичне стране, почем се о истинитости казивања надлежно увери, има да изрекче пресуду само у томе: да је ко год с' ума сишао. Да ли је дотично лице за сажитељство опасно или не, и шта ће се са њим учинити, — оће ли се т. ј. у заведење за сумануте послати овди или гди на другу страну, или ће се чувати код своје куће, то је питање које дотична полицајна власт разрешава и о томе бригу води, а не Суд.

„Кад Суд кога од смртне казни ослободи зато што је луд, као што је овај случај, онда би врло смешно било, да се по други пут ислеђење чини да ли је луд, те да се за луда прогласи.

„Ново ислеђење било би и противно смислу §. 338. кривич. поступка, а за стављање дотичних лица у заведење за сумануте, никакве ползе не би било. Још мање је потребно, и управо нема никаквог основа, што Суд тражи, да мњење лекарско по други пут и после судске пресуде од лекара Начелством изнуђено, о стању лудога, лекарска комисија прегледа; покрај тога и за то, што Суд тражи да комисија определи је ли суманути за житељство опасан, а ово јој не може бити задатак, почем сваки луд може бити за себе и за околину опасан, према стању у ком се кад налази, што може само знати местна власт, које стање лекарско последње известије ни у колико не описује.

„За то Министир унутрашњих дела није могао предати овај предмет сталној лекарској комисији на преглед, него враћа под достављена дотична акта томе Суду на даљи поступак.

С№ 148.

4. Фебруара 1871 г.
Београд.

Преседник Министарског Савета
Министар Унутр. Дела,
Рад. Милојковић.

Решење Суда окр. крајинског

Као надлежног у делу захтевања Начелства округа Крајинског, да се Петар Раду Гица, земљоделац из Глоговице за лудог огласи.

Решили су:

Преседник Суда
Ст. Лацковић.

Чланови:
Н. Ј. Поповић.
Јев. Рајић.

Секретар
М. И. Петровић.

Суд округа крајинског, пошто је разгледао акта, која се на ово дело односе нашао је:

1. Да је Начелство ово-окружно актом својим од 1. Децембра пр. год. № 12001. именованог Петра спровело Суду овом на осуђење што је свога сина Јована, старог од 11 год., убио — сигиром заклао, и да га је Суд по овој тужби ставио под Суд, и

2. Да се је чињеним извиђењем код Суда, приметило, да Петар ово злочинство није при чистој савести извршио, но да је био луд, па с' тога наредио те су о његовом душевном стању овд. лекари Г. Г. Д-р Черни и Биргер поднели своју сведошцу из које се видело, да је код Петра била искључена слободна воља, и да је он то своје злочино дело у том стању извршио, јер је то потврдио и стални лекарски одбор својом сведошцом (види ове сведошце у акту под № 15381 и 224.), а по том га Суд пресудом својом од 16. Јануара ове год. № 514. на основу тих сведошци од сваке казни за дело убиства извршеног над сином својим ослободио.

3. Да је Начелство ово-окружно према томе, што је Петар за ово убиство пресудом судском од сваке казни ослобођен, једино с' тога, што није при свести, — актом својим од 19. Јануара ове године № 504 тражило, да се Петар, који је опасан за друштвени живот, огласи за суманутог.

4. Да Суд из исте сведошце овд. лекара и сведошце сталног лекарског одбора, односно душевне Петрове болести, — налази да је Петар суманут, а кад је тако, онда је према рас-

писима Господина Министра Правде од 14. Маја 1863. године № 1842. и 16. Јула 1869. год. № 2588. доказано, да је Петар луд (§. 40. грађ. закона), и да се, кад овако ствар стоји, на основу §. 21. закона о устројству дома за сумасишавше од 1861. год. (Зб. XIV. стр. 16.), има за лудог огласити, пошто се из акта његове кривичне види, да је он убиство над својим сином тако ладнокрвно и са убеђењем извршио по наговору свог умрлог оца, а то и такво убиство, како може само онај да изврши, код кога је слободна воља и правилно расуђење искључено, као што је то код њега, па с' тога а с' погледом на §. 20. истог закона, тако је

Решно:

Да се Петар Раду Гица из Глоговице за лудог огласи.
№ 1582

9. Фебруара 1871. г.
у Неготину.

Одвојено мјеније.

По делу томе: да се Петар Раду Гица земљоделац из Глоговице огласи за с' ума сишавшег.

Подписати узимајући у вид:

1. Да је стални одбор лекарски у Београду дао своје мишљење о душевној болести Петровој, да је он у једном правцу умно поремећен, а то је у односу извршеног убиства над својим сином, т. ј. да је при извршењу убиства, као и раније тако и доцније душевно болестан био и то у таквом степену, да је код њега слободна воља и правилно расуђивање искључено било; а у осталом може свуда правилно судити и радити, па на основу овом Петар је за ово убиство оглашен за невина.

2. Да је ово-окожно начелство ипак повратило Петра суду тражећи: да се овај огласи за с' ума сишавшег, јер је он због његовог душевног стања здравља опасан за друштво.

3. Да је Суд наредио да варошки лекари даду своје мишљење односно представљена начелничества и они давши своје мишљење, основали су га чисто на претставки т. ј. ако се Петру и други пут не би допала какова пресуда, да би могао своју освету над неким извршити, па због тога да је опасан за друштво.

4. Да би Суд бољег појма добио о душевном стању здравља Петрова, јер није лако ставити га у стање морално мртвог, — обратио се је Г. Министру Унутр. Дела и молио га за наредбу, да лекарски одбор даде своје мишљење у овоме што Суду треба, а нарочито да оцени: како се има разумети у садањем делу оно, што је казао за Петра, да је он у односу убиства сина свог био душевно болестан, а у осталом може свуда правилно судити и радити; но Г. Министар није за нужно нашао учинити по молби Суда, него је дјело вратио с' разлозима као што гласи акт под № 1582.

5. Да је Г. Министар у разлоге своје ставио и оно, зашто га Суд није ни молио; а после не стоји ни онај случај § 338. кр. поступка, јер оглашење или неоглашење Петрово за с' ума сишавшег са свим је друго питање од онога зашта је осуђен. Но и да је Суд нешто као излишно тражио што не стоји, опет разлози Г. Министра не одговарају распису Г. Министра Правде од 16. Јула 1869. г. № 2588, који је изашао на предлог Г. Министра Унутр. Дела у подобна два случаја као што је овај. А осим тога по § 109. Устава не може Г. Министар утицати у дела и наредбе судске, нити га ја смем слушати по § 109. кривичног закона; и

6. Да се из свега види, да се само предпоставља, да ће Петар бити опасан за друштво, без да су његове комшије или местна власт што о томе представила, а кад би се ово извидело, и кад би лекарска комисија дала своје мишљење у овоме у чему је позвана била, онда би дело начисто било и нестало би предпоставке. Да се све ово извиди ја ипак при томе остајем, али кад је већина за решавање и ја по § 17. устројења окружни Судова морам гласати, онда сам

Мјенија:

Да се Петар не може огласити за с' ума сишавшег, него да се отпусти и власт полицијна позове, да на Петра пази, па ако понашање његово буде опасно за друштво, онда га пошаље Суду.

9 фебруара 1871 г.

Неготин.

Судија

Н. Ј. Поивојић

XI. Петар у лудници.

Суд је после овога спровео Петра начел. ср. крајинског да с њиме уради шта даље треба.

Отуд буде П. спроведен у лудницу где је примљен 24. Марта 1871. г. а отпуштен као здрав 2. Јуна 1872. г., дакле боловао у болници 436 дана. Дијагноза онд. управника луднице пок. Dr. Јанковића гласи: *Melancholia cum Hallucinatione.*

Историја боловања у лудници није вођена, те не знамо како се у болници понашао.

XII. Петар у слободи.

На наше распитивање о Петру, Суд општине глоговичке одговорио је 26. Октобра 1896., „да је Петар и сада жив; да је од 1872. год., од када је из болнице за душевне болести отпуштен, једнако здрав и душевно и телесно, и такав здрав не само да није никакво зло дело учинио, већ служи за пример грађанству ове општине. Он је и стања доброг.“

Примедба. Предмет овог болесника налази се у болници за душ. болести у IV. фасцикули, ред 125. од 1872. године, а записан је у I. главном протоколу на стр. 255. под бр. 4. од 24. III. 1871. — Оригинална акта добављена су од првостепеног неготинског суда. Из њих је све ово извађено.

ИСТРАГА

V

О ранама задобивеним метком.

(НАСТАВАК)

Права је истина, да сачмено зрнење остаје онда заједно, кад се оно увије у какво парче платна и тако у цев уђушка. Иначе се у тој заједници њиховој ништа одређенога не може казати, а нарочито је бивало грешака при оцењивању: из које је даљине сачмени метак избачен, или какве је врсте пушка била; — осим ако изузетно нису други фактори познати као: сама рана или нађени пројектил на лицу места. Али ни онда, ако се баш употребљена пушка има на расположењу, па се њоме могу покушаји чинити, не би се могло до извесног и тачног закључка доћи, јер, ма да се може знати, колико је праха и сачме у цев метуто, ипак се зато не може знати положај у коме су у цеви биле, као ни степен њихове тврдоће и други разни омањи моменти, који су за ово меродавни.

3. Шиласти куршуми међутим проузрокују нарочите и сасвим особене отворе на ранама, који и не изгледају да су метком причињени; они могу бити са три бошка или тако изгледати, да су проузроковани ланцетом; а могу изгледати и тако, као да долазе од убода.

4. Често бива, да се повреде, метком задобивене, сматрају за повреде задобивене убодом — и ако то невероватно изгледа. То обично бива на онима местима тела, где се кости близу испод коже налазе. За ово ево примера: Године 1893. нађен је један човек мртав и при прегледу је констатовано, да је убоден ножем у потиљак, али да рана није смртоносна јер убод није био дубок, те да смрт није услед тога наступила. Но доцније, неким ванредним случајем, појави се сумња, да је тај човек убијен. Нареди се ископавање (ексхумирање) његовога леша и при поновној истрази увидело се, да повреда није била од убода но од метка, и да се је метак од револвера зарио између два вратна зглавка.

5. Од веома велике је важности за исељдника питање, које може да наступи, а на које је доста тешко одговорити, а то је: да ли је убијени самоубица или га је неко други убио. Знање лекарево или обдукција у многим случајевима мање користи, но брижљиво, савесно и тачно посматрање свију појављених околности. Често бива, да орган јавне сигурности или исељдник, још пре доласка лекарева и обдукције, мора на чисто бити, да ли је брзо исељење потребно услед сумње, да је убиство извршено, или да то није потребно, пошто се појављено деле има сматрати као самоубиство.

У опште, за ово има мало одређених правила, јер спољне прилике, положај леша, оружје, личност умрлог као и друге околности, могу у томе бити од највеће важности. У таким приликама ваља исељдник готово у сваком датом случају да

пази: да га нико не обмане и да се не да завести да већу пажњу обрати на удаљене околности и оне од незнатне вредности, но да сву своју пажњу и обазривост поклони околностима, које ће му неминовно послужити за расветлење дела, и тиме му олакшати његово тешко задатак. Међутим, не треба заборавити ни то, да самоубице често имају необјашњиве и чудне начине, које при извршавању самога дела употребљавају тако, да се из нејасних појава не сме одмах закључити, да се је убиство догодило. Па и сам положај ране не доказује ништа, јер се за многе случајеве знаде, где је н. пр. самоубица себи у трбух пуцао, и тек након великих мука умр'о. Али поред тога ваља имати вазда на уму и то, да је при правом убиству веома лако целу појаву тако удесити, да и поред најтачнијег испитивања изгледа, као да се је самоубиство десило. Положај и стање мртваца не доказује ништа, јер се обоје може вештачки удесити. Тако је на пр. врло често бивало, да је писмо, које је поред мртваца нађено и у коме се он на најдирљивији начин од овога света опрашта, било фиктивно.

Међутим је важан и готово несумњив доказ за самоубиство, оно грчевито држање пиштоља и т. д. у руци убијенога. Многим покушајима на тек умрлим лицима, којима су разни предмети у руке утискивани, доказано је, да их ови не могу тако снажно држати, као они, који су те предмете још за живота и у борби са смрћу у руци имали. Али при том не треба изгубити из вида и ту околност, да неки, особито препредени убица, може својој жртви пиштољ, баш кад се ова бори са смрћу, у руку тутнути. Важна је још и та околност, што често бива, ако се оружје нађе пренуто. То бива онда, кад самоубица оружје јако напуни за то, да се само добро погоди; али код убице то нема смисла. Па и онда ће оружје прснути, ако се из њега на тело опали из непосредне близине, и то за то, што се у таким случајима експлозивни гасови не могу да разиђу. Убица ће ретко кад на своју жртву из непосредне близине оружје подићи и на њ' опалити, а ако то учини, онда ће нападнути зацело моћи бар толико устукнути, да између њега и оружја остане толико простора, да се гасови од праха могу разићи, те онда оружје неће прснути, и моћи ће се констатовати да је убиство, а не самоубиство, извршено.

Са свим је, на против, све једно, да ли се оружје, из кога је пуцано, нашло на лицу места или не. По највише се дешава, да се поред самоубице дотично оружје не нађе, што долази отуда, што се таким оружјем препишу чудотворна дејства, те га с тога обично први који туда наиђе украде. Ово је тим вероватније, што се често у таким случајевима десило, да је је код самоубице нађен сахат, новац и т. д., али да се оружје није могло наћи.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ИМА ЛИ МЕСТА ОБНОВЉЕЊУ АДМИНИСТРАТИВНИХ СПОРОВА И ПОНОВНОМ СУЂЕЊУ ФИСКАЛНИХ КРИВИЦА

Полицијске власти у нас, у Србији, нису оно, што су полицијске власти других земаља.

Док су, н. пр. полицијске власти у другим земљама чисто органи за чување личне и имовне безбедности, дотле су наше полицијске власти у многим случајевима и судске, нарочито по фискалним кривицама, а често административне власти.

Из овако неодређених дужности, врло су чести случајеви, да полицијске власти имају пред собом захтеве појединаца, да се дозволи поновно суђење какве кривице, или обнови какав чисто административни спор.

И један и други захтев доводи полицијске власти у незгодан положај, јер немају у закону јасне основе за расправу.

Отуда је бивало случајева, да су неке власти одобравале овакве случајеве, а неке их одбијале.

Ова неједнакост није, у осталом, била чедо само нижих полицијских власти, него и виших, па чак је сретамо и у другим административним ресорима.

То нам је дало повода, да поставимо горње питање, признавајући одмах не у тој намери, да га ми правилно решимо, него да покренемо наше виђеније правнике, да они изнесу свој суд о њему.

Међутим, ми ћемо ипак изнети наше гледиште, уз гледишта, која су по овоме изнесена од стране једне власти и Правничког одбора при Министарству финансија.

Тако, Правнички одбор, на питање постављено од стране Министра финансија, у једном конкретном случају: да ли има места поновном суђењу по фискалним кривицама, донео је ову одлуку:

„Правнички одбор мишљења је, да се одредбе кривичног судског поступка не могу односити на случајеве, који су расправљени по специјалним законима а од административних власти“.

Одлука ова је донесена у почетку 1896. год.

Ми налазимо, да ово мишљење није апсолутно исправно, остављајући на страну то, што тамо нису ни изнесени ближи разлози, за што се нашло, да не може бити поновног суђења фискалних кривица.

Истина, фискалне кривице не долазе у ред оних кривица, које се казне по кривичном закону, али се не могу уврстити ни у ред чисто административних спорова.

Састављајући овако једну оделиту врсту кривица, оне би требале да се расправљају одвојено од начина, који је предвиђен за кривице из казненога закона, а и од онога, који је предвиђен за расправу чисто административних спорова.

Али, како ни једним законом није предвиђен нарочити поступак за њихово извиђање, то се и расправљање њихово има да наслони на кривични судски поступак, у коме су у опште постављена начела за извиђање и суђење кривичних дела.

Полазећи одатле, да се поновно суђење у опште не јавља као какво благодетељање, н. пр. застарелост и т. д. него као право држављана да њихова личност и имовина не буде повређена ако нису криви, ми налазимо, да има места поновном суђењу свака, кад год стоје случајеви §. 340. крив. суд. поступка.

За овакво гледиште војује правда, да нико у општој државној заједници не претрпи штету ако није крив, а војује и један практичан разлог, што се не може порећи та истина, да су врло чести случајеви, где је окривљени био у немогућности да своју невиност оправда у тренутку саслушавања и много доцније, а и таквих, где су власти, полазећи са гледишта државних интереса, без скрупуле примењивале законе, којима није било места.

Овако ми мислимо; а у томе је правцу и Министарство финансија донело једну одлуку, из које видимо ово што је најглавније:

„По §. 340 крив. суд. пост. осуђени може тражити поновно суђење у тамо побројаним случајевима.“

У овом овде случају не стоје ни узроци из тач. 1. ни они из т. 2. ни тач. 4., већ би једино били узроци из тач. 3. поменутог §. управо то би жалилац хтео да престави, али у истини то не стоји.

Не стоји, јер је и поднесено писмено у оригиналу, које се и сада налази у актима, цеђено у своје време, и схваћено онако, како оно гласи, те сада нема разлога, да се на том основу обнови суђење.

Остало би, дакле, још само то, да се цени распис, који жалилац помиње.

Али како га жалилац није поднео, нити утврдио његово постајање, а власти пак нису дужне да прибирају доказе за њега, па и ово не може да послужи као основ поновном суђењу“.

Као што се из овога види, министарство није ни двоумило, да има места поновном суђењу по фискалним кривицама, само што је нашло, да у конкретном случају није било законских услова за то.

Оволико о поновном суђењу фискалних кривица, а што се тиче обнављања административних спорова, у колико се и на њих односи одлука Правничког одбора, ми налазимо, да је одлука ова противна чл. 50. закона о пословном реду у Државном Савету, који јасно и разговетно признаје обнављање ових спорова, у случајевима, кад томе има места, што ће рећи, кад стоје узроци из §. 426. грађ. суд. поступка, на које треба наслонити расправљање ових ствари.

Износимо ово, понављамо, у тој намери, да наши правници поклоне своју пажњу овом питању и расправе га, како власти не би радиле неједнако у даним случајевима, јер та неједнакост руши веру грађана у знање закона и правичност власти.

ПОЛИЦИЈСКИ РЕЧНИК

ФОРМУЛА ЗА ПОПИС НЕПОКРЕТНОГ ИМАЊА

Списак

узетог у попис непокретног имања Станимира Ђукића из Београда, по решењу кв. палилулског од 21. Септембра 1897. год. № 900, за наплату дуга његовог у 4500 дин. што има давати Стевану Протићу, трг. из Београда, а по решењу првостепеног суда за варош Београд од 14. Априла ове године № 6000.

ТЕК. БР.	НАИМЕНОВАЊЕ	Процењено	
		ДИНАРА	ПР.
I	Један плац који постоји у улици сланачкој бр. 16, по премери инжињера износи: с лица сланачке улице 60 мет., са зачеља до имања Петра Топаловића трг. оvd. 60 мет., с десне стране до Илије Илија бакалина оvd. 40 м. и с леве стране до Максима Стокића чиновника овдашњег 40 м. Плац овај има ☐ површине 2400 метара.		
II	На овом плацу с лица улице сланачке постоји једна приземна зграда, озидана тврдим материјалом, покривена црепом и има: 3 собе предобље, кухињу, трпезарију и подрум на свод. Имање ово вреди . . .	20.000	

И словом двадесет хиљада динара.

Пример овог имања извршен је у нашем присуству и на исти немамо шта да приметимо.

Граничари :

Илија Илиј
Петар Топаловић
Максим Стокић

Процениоци :

Љуб. Б. Петровић предузимач
Ник. Димитријевић предузимач

Премеру овом био сам присутан.

Члан суда општ. беогр.

Б. Чупић

Премерио

М. Илиј

инжињер Мин. Грађевина.

Овом попису и премери у ја сам био присутан и на исти немам шта да приметим.

Дужник,

Станимир Ђукић

Попис имања овог извршен је на дан тридесетог августа 1897. године у Београду.

Извршио попис и оверава

писар кв. палилулског,

Прока Прокић

ОСУЂЕН НА СМРТ

Овај догађај, који ћемо овде у кратко изнети, заслужује пажњу наших читалаца. Он сам по себи није необичан, али је редак у нашој криминалистици. Дакле, на ствар. У Ст. Ацбеговцу 7. Марта тек. год. догодио се један страховити злочин. Здравко Лазаревић из Ст. Ацбеговца погинуо је у своје забрану. Начин извршења ужасан је и грозан. Зликовац му је сикиром осекао главу тако, да је висила само о једноме парчету вратне коже. Истрагом се сазнало: да је жена убијенога Здравка, Тиосава, живела у недозвољеним односима са Андрејом Лазаревићем теж. из Ст. Ацбеговца; да се с њиме договорила, да он убије Здравка, како би после могли без икакве препреке „ашиковати“. За овај недозвољени однос између Андреје и Тиосаве знала је Марија Шумаревић, удова Марка Шумаревића из Ст. Ацбеговца, коју је Здравко из сажалења примио у своју кућу. Она је знала и за само убиство, али је у први мах ћутала, јер су јој Тиосава и њени рођаци претили да ће и она као и Здравко проћи, ако ода Андреју. Детаљи убиства ови су. У петак, пред младенце, Тиосава дала је своје

мужу Здравку 30 пара динарских и сикиру, да је код ковача наоштри. Кад је Здравко сикиру наоштрио и донео кући, отишао је на позив Николе ковача да му помогне у послу. Па како се Здравко мало подуже код Николе задржао, то је дошла Тиосава и одазвала га кући. Дошав Здравко у своју кућу, и пошто је тражио вечеру, дође изненада и Андреја, те је са Тиосавом заједно спремао вечеру за Здравка. По вечери договоре се Здравко и Андреја да иду у забран по дрва. Здравко упрегне у јарам своје волове, и крену се по ноћи у забран. Сад, да пустимо самога убицу, да прича овај страховити догађај, онако, како је записат у судским и иследним актима: „Кад смо у забрану доста дрва насекли — вели Андреја — ја сам после дрва вукао а Здравко их кратио. Сикира је лежала поред њега. Ја узех сикиру да крешем гране. Дуго сам размишљао, да ли да га убијем и како, и на послетку се реших. Како је Здравко био клекнуо на десну ногу и сагао главу, кратећи тестером једно дрво, ја заманух са страга сикиром. Ударим га за врат и одсечем му главу. Пошто је био пао и ја се уверих да је мртав, пођох кући, ну предходно свратих код Тиосаве. Врата ми је отворила баба Марија и ја уђох па седох поред Тиосаве. Испричах јој како сам Здравка убио. Мало за тим одох својој кући. Сикира, којом сам Здравка убио, а коју је он тога дана оштрио, била је моја. Сикиру сам у потоку једном од крви опрао и на пут бацио да се код мене не нађе. Кајем се што сам ово учинио . . .“

Тако је текао овај грозан догађај. Тиосава није признала, да је Андреју на убиство наговарала, и првост. суд смедеревски, према прикупљеним доказима, пресудио је, да се Андреја казни смрћу, а Тиосава и Марија ослобођене су казне из недостатка доказа. Кајање убицево доцкан је дошло . . .

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

ПЕТАР СМИЉАНИЋ

лопов и коцкар.

У судским актима стоји: родом из Београда. Да ли је збиља овде рођен, или је залукао у престоницу из унутрашњости, тачно се не зна. Ал' што се зна, то је, да је опасан лопов и коцкар. Пустимо, да поротна пресуда суда вароши

Београда од 28. Новембра 1890. год. Бр. 18735 изнесе на видик само неколико догађаја из његовог лоповског живота. Тако: ноћу, између 1. и 2. Јануара 1890. г. овај Петар са још једним својим бив. другом (чије име не износимо, јер се сада поправио и живи од поштене зараде) разбили су окно прозорско на излогу радње Станка Дугалића бив. обућара оvd., украли и том приликом однели еспана у вредности 100 дин. За тим, ноћу, између 9. и 10. Јануара исте год., обили су длетом врата на дућану овог истог Станка и опет украли еспана у вредности 100 динара. Па онда, украли су непознатоме лицу златан

сахат у вредности 60 динара. Сам пак Петар, једне ноћи ушао је у авлију Јоце Секулића оvd., и однео са ужета ствари његове жене Јелисавете, у вредности 12 динара. И најзад, овај Петар био је окривљен, што је ноћу, између 27. и 28. Децембра 1889. год., удешеним кључем отворио врата на стану Костадина Љубиновића оvd. и из истог украо 70 динара у новцу и друге разне ствари у вредности 116 динара. За ово последње дело,

Петар је по примедбама Касационога суда, решењем првост. суда за варош Београд, ослобођен казне, а онај други његов друг стављен под суд. По за остала дела, горњом прееудом поротнога суда за варош Београд, Петар је осуђен на 8 година робије у тешком окову и 4 године полицијског надзора, а његов друг као малољетан на 5 година робије без окова и 2 године полицијског надзора. Петар је врло опасан по друштво. Свој посао врши куражно и хладнокрвно. Што науми, то и изврши без да од чега преза. Треба га се чувати.

ЖИВОЈИН ГАЈИЋ „гошчија“ лопов и коцкар.

Млад је. Физиономија лица одкрива неваљао карактер. Поглед му мрачан, усне велике; алкав, ал' увек на зло готов. Он је био у друштву чувених скитница и коцкара: Драгољуба Димитријевића „Бурде“ и Адама Исајиловића, па онда Вељка Ружића и Косте Вељића.

Живојин је у друштву са побројаним својим друговима, прошле године, ушао у стан г-ђе Јулке Јовановићке, чланице народног позоришта, и из истог украли г-ђи Јулки и њеној сестри Ангелини Спасић учитељици из Паланке у Аустро-Угарској, два женска сахата у вредности 61 динар.

За ово дело био је Живојин осуђен првостепенем судом за вар. Београд на 2 године робије, но по примедбама Апелационог суда, у којима је, поред осталих околности, нарочито истакнута: *што је за слична дела осуђиван*, казна му је помета на 3 године робије. Слику му доносимо јер смо уверени, да ће у првој згодној прилици побећи са робије, само ако се довољна пажња на њ не обрати.

ЖИВКО НИКШИЋ — „Домишљан“ лопов

Кажу: „нвер не пада далеко од класе“. Или: „какав отац, такав син“. То није увек тако. Ето, отац овога лопова, био је образован човек и уредник шаљивога листа „Домишљана“, који је пре 15—16 год. у Београду излазио. По томе Живко и има надимак: *домишљан*. И онда, од куда да се изметне овакав неваљаца?... Биће, по свој прилици томе узрок, што су Живко и брат му Милан остали после оца мали, без неге и надзора. Мајка им је пре оца умрла. За то је у њима развијена страст за крађом у толикој мери, да су често седели на оптуженичкој клупи и чекали судске осуде за своја дела.

У овој слици видите Живка, једног од најпокваренијих и најпрепреденијих лопуџа београдских. Сва средства: да се по-

прави и упути на стазу поштенога живота, остала су безуспешна. Нема му више од 23. године, а већ је до сада четири пута осуђиван судом због крађа. Први пут 1887. год. био је осуђен за крађу учињену једноме бакалину. Други пут 1888. год. био је осуђен за опасну крађу коју је извршио подшећу топчидерске станице. Трећи пут 1890. год. осуђен је опет због опасне крађе учињене Таназију Ђорђевићу бакалину, а четврти пут 1896. год. такође за опасну крађу осуђен је на 15. година робије. Ту казну сада издржава у београдском казненем заводу.

Сем овога, Живко је небројено пута полицијски кажњаван због скитње и омањих, простих крађа. Он изгледа овако: раста је омалена; слабо развијен; косе, обрва и очију црних; увек је намргођен. На левој руци више прстију, на носу и на бради има по један „младеж“. Учио је само четири разреда основне школе. Не зна никакав занат. — Ми смо се постарали, да добијемо биографију његову, писану његовом руком. Нема сумње, да ће та биографија бити интересантна у свакоме погледу, јер ће у њој верно сам описати све оно, што је починио од прве своје крађе, па закључно до ове, за коју казну издржава. Тај његов састав, штампаћемо онако, како он буде написао. То ће бити ориџинална историја једнога — крадљивца, у чијем животу има сцена колико одвратних толико исто и занимљивих.

КОЦКАРСКИ — ЕГАВАЧКИ — ЈЕЗИК

(НАСТАВАК)

говорити	барлијати
сећи	мисирити
немати	ницати
гладан сам	њупа ми је
знати, приметити	раскужњавати
моћи	ротавити
отворити	одбаштати
тражити	цуњати
потера	цуњајка
пази на се, чувај се	Икел-лазо
сестра	врагота
брат	враготник
вино	резна
сељак	десован
сељанка	десинка
сељанче	десинче
паре, новци	ловине
имаш ли	Си
папир	појањ
цеп	амбар
пасош	шуставац
ништа	аш
прет	гепавац
доћи	догњати
кафеџија	пљугарџија
железница	прогљарница
свећа	лаштарница
торба	трашта
вода	прошлица

ТРАЖЕ СЕ

Начелник среза пожешког јавља, да је Милинко Милинковић, родом из села Пилатовића, среза драгачевског, који је био у притвору због разбојништва, ноћу између 27. и 28. тек. месеца провалио зид на апсани и утекао. Миленко је стар 19 година, плав, румен у лицу.

Јован Јовановић, скитница из Београда, који је спровођен из Ужица за Књажевац, побегао је из затвора суднице општине поточанске.

Начелник среза јасеничког актом својим од 26. прошлог месеца № 13985 доставља, да су ноћас из притвора, пошто су гвожђе на прозору изломиле, побегли: Муја Арановић и Драгољуб Младеновић. Муја има 32 год., црномањаст, брија се, али није скоро обријан, бркова малих, црне косе, лица обичног.

Од одела имао је на себи црнкасте панталоне од материје и капут исте боје; на глави шајкачу а на ногама старе опанке. Драгољуб има до 30 год., црномањаст, у опште малих бркова и браде. Од одела је имао чакшире од сукна и капут плавичаст; на глави меки стари зеленкаст шешир а на ногама опанке.

Начелник окр. ваљевског актом својим од 26. прошлог месеца № 10636 доставља, да је решењем његовим оглашен за хајдука Спасоје Дражић, родом из Хрватске, који се бави понајвише у посавини подунавској, а нарочито у селу Дражевцу, с тим, да је свакоме слободно убити га, пошто му је рок за пријаву власти према објави одштампаној у „Српским Новинама“ протекло, а он се сâм није хтео предати нити пак власти пријавити.

Начелник среза драгачевског актом својим од 26. прош. месеца № 9433 доставља, да је непознати лопов украо из авлије Миладина Радоњића из Турица 10 комада оваца белих и 4 јагњета годишњака.

Начелство окр. подринског депешом својом од 27. прош. месеца № 12078 саопштава следеће: Сима Киперић, бив. слуга Рајка Живановића из Мишара, ноћу између 23. и 24. септембра око 10 сахата обио је врата на кући Љубинка Танасића онд., ушао у собу са голим ножем у руци, где је Љубинко спавао са укућанима, с намером, да изврши убиство и пљачкање, па пошто га је Љубинко спазио, ставио се у положај одбране⁴ ухватили се у коштац, где га је Љубинко са великим напорима избацио из куће и нападач незнано куда побегао. При борењу Љубинку је нападач нанео повреду ножем на руци. Сима је висок, има 25—27 год., плав, образа пуних, у оделу сељачком — кошуљи и гаћама, са сукненим копораном, а о рамену носи торбу.

Драгутин Јовановић, родом из Београда, редов, побегао је из команде 17. прош. мес. Драгутин је висок 1-70 м., плав, очију плавих, бркова малих, смеђих, у лицу пун, добро развијен. Од државних ствари однео је: шајкачу, блузу и панталоне.

Начелство окр. подунавског актом својим од 12. пр. м. № 16175 јавило је, да је Марица Петровићева, служавка, 9. о. мес. извршила крађу својој газдарици г-ђи Милици Кузмановићи из Смедерева, и однела јој 279 дин. у разној монети, па за тим некуда побегла. Марица је стара 16 год., средње величине, у лицу ружна, црна, нос, уста и лик правилан. Од одела има на себи: реклу од плавог цица, сукњу сељачку, на ногама опанке.

Управа београдског казног завода актом својим од 18. прош. мес. № 4999 јавља, да је Тодор Митровић, циганин из Церовца, окр. подунавског, осуђеник, побегао из Топчидера, где је на раду био. Тодор је стар 45 год., косе, обрва, очију и бркова црних, уста умерена, права носа, округлих образа, чела малог, брије браду. Од одела однео је на себи један пар преобука, капу од белог сукна и на ногама опанке.

Начелник среза лепеничког јавља, да је ноћу између 28. и 29. прош. мес. обијен дућан Антонија Јовановића, трг. из Раче. Непознати лопови изнели су касу из дућана; исту обили и из ње однели: 1500 динара у српским новчаницама, 400 динара у злату, 500 динара у никлу и бакру, две рубље, неколико талира — крсташа, неколико старих цванцика, један цепенни сахат малиран са белим ланцем од никла, два цепенна револвера са белим, корицама и једну кутију двостих минђуша. — Властима је наређено да лопове траже, а и сваки грађанин треба да обрати пажњу на лица, која се са горњим стварима појаве ради продаје.

ЗА ПОХВАЛУ

Станоја Богдановића, двадесетгодишњег робијаша, који је још 15. Априла ове године побегао са рада у Добричеву, ухватио је Начелник ср. Жичког г. Витомир Јастровић, по слици, коју смо донели у 6. броју нашега листа. Станоје, као опасан зликовац, хтео је у први мах да обмане власт, те се представио као Петар „Прангаш“ коцкар из Крагујевца за то, што је знао,

да ће као такав бити само иступно кажњен и протеран даље у Србију. Ал' му тај покушај није пошао за руком, јер његова слика утврђиваше индентичност његове особе. Рад г. Витомира у овоме делу заслужује наше признање и похвалу. — Овај Станоје 1. тек месеца под јаком стражом спроведен је у Београд.

РЕТКА СВЕЧАНОСТ

30. Септембра тек. год. пренесене су из Беча у Београд кости почив. Вука Стеф. Караџића, творца новије српске књижевности. Свечаност је била величанствена. Биле су многе корпорације из Босне, Херцеговине, Срема, Бачке, Баната, Далмације и т. д. Србија се достојно одужила праху великога борца за српски језик. Бележећи и ми ову ретку свечаност, а испуњени поштом према праху Вуковом, велимо: у твоје милом завичају, нека се мирно одмарају твоје кости, добра старино....

ИЗЈАВЕ, ПОРУКЕ И ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА

Пријатељу М. Гор. Милановац. Прочитали смо ону пашквицу у 73. бр. „Такова.“ На њу не мислимо нарочито одговарати, јер не заслужује особите пажње. У похвалу *Полицијског Гласника* дали су до сада своје мишљење скоро сви српски листови без разлике партија. Што оно пише о социјалистима, то не разуме. Треба знати да „Vorwärts“-а има неколико. Има их социјалних али их има анархијских. Има их који излазе у Берлину а има их анархијских који излазе: у Лондону, Њујорку ит.д. Тако и са „Freiheit“-ом. Има их четири. Анархијски листови излазе где стигну и где могу. Они се штампају кришом. И ако се у једноме забране, они се онда издају у другоме месту. Почетник социјалиста, не смејући да се лати свога предмета да га обрађује, дочепав се какве књижице нешто мало насрицао, па је замислио да све зна о социјализму. Како са шири и како се угушује социјализам и анархизам у јевропи, он о томе нема ни „дунста“. Друго је читање по књигама, а друго је у животу. У Бечу и Берлину гони се социјализам и анархизам подједнако. Оно прво завијеније а ово друго отвореније. Полиција подједнако прати и социјалисту и анархисту. Разуме се, то не пише у књигама које чита милановачки социјалисти, него тако бива у практичном животу. Ваљда је читао ономад у новинама оне вести о ганању и хапшењу социјалиста, приликом бављења цара Виљема у Буда-Пешти. А тако исто, могао је из „Пресе“ и „Тагблата“ читати, шта се је пре неколико дана десило са мирним социјалистом, доктором Рупректом из Гетингера. — Писац спомине, како у берлинском парламенту седе 42. посланика социјалиста. Може их седити и стотина, али су под надзором. Сиромаш, ала је наиван, па неће да види, да има још држава, у којој једна велика партија има целу своју скупштину, па опет партијске шефове прате — цивилни жандари. Ја како. Свака појава има два лица. Једна се даје видети наивнима а друга се чува само за надлежне. Што се тиче грђе, види се, да је писац хрђаво васпитан. Ко нема васпитања, томе је доиста тешко кретати се у образованоме друштву. У Београду постоји амалско удружење које често штампа своје извештаје по новинама, али увек са пуно учтивости и пажње. Што се бар на амале неће да угледа милановачки социјалиста, кад не уме по новинама да пише онако, како раде образовани људи. Њему је то угледање врло нужно, нарочито за позив који је на се узео у томе крају, где сваки час ничу Солдатовићи, Јосовци Бркићи и други њима слични. Најзад, будите уверени и ви и други, да је „Полицијски Гласник“ са свим самосталан лист. Не прима никакву државну помоћ. И не исповеда никаква друга начела: до да гони лопове и хрђаве људе.

Молимо све полицијске власти, да нам пошљу слике важнијих лопова, коцкара, хајдука и разбојника са кратком њиховом биографијом. То нам је све нужно за лист. Слике, по пријему, вратићемо чисте и неповређене најдаље за 10 дана.